

Vitenskapskomiteen for mat og miljø
Postboks 4404 Nydalen
0403 OSLO

Trondheim, 05.12.2017

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/12758

Saksbehandler:
Esten Ødegaard

Vurdering av risiko for uheldige følger for biologisk mangfold i Norge ved innførsel av landlevende snegler til privat hold i terrarier

Bakgrunn

Miljødirektoratet har siden forskrift om fremmede organismer trådte i kraft i januar 2016, mottatt flere søknader om innførsel av landlevende snegler for hold i terrarier.

Formålet med forskrift om fremmede organismer er å hindre innførsel, utsetting og spredning av fremmede organismer som medfører, eller kan medføre, uheldige følger for naturmangfoldet, herunder biologisk mangfold.

Som grunnlag for søknadsbehandling, har Miljødirektoratet behov for en vitenskapelig vurdering av risikoen for uheldige følger for biologisk mangfold ved innførsel og hold av landlevende snegler som er relevante for handel i Norge i dag.

Oppdrag

Miljødirektoratet ber Vitenskapskomiteen for mat og miljø (VKM) om å:

- I. Kartlegge hvilke familier, slekter og arter av landlevende snegler som er aktuelle for privatpersoner å holde i terrarier i Norge.
- II. Vurdere hvilke biotiske/økologiske egenskaper (habitat, føde, adferd) og abiotiske tålegrenser (fuktighet, pH, temperatur), hos en snegleart som vil tilsa at arten ikke kan overleve og spre seg i norsk natur dersom den slippes ut eller rømmer.
- III. Vurdere hvilke biotiske/økologiske egenskaper (habitat, føde, adferd), hos en snegleart som vil tilsa at arten kan medføre uheldige følger for biologisk mangfold, inkludert risikoen for spredning av sykdommer, dersom slik informasjon foreligger.
- IV. Foreta en vurdering av risiko for uheldige følger for biologisk mangfold i Norge ved innførsel og hold av de artene av landlevende snegler som er kartlagt i del I av oppdraget. Risikovurderingen skal basere seg på de biotiske og abiotiske faktorene som fremkommer i del II og III av oppdraget.
- V. Sammenfatte hvilke egenskaper til denne dyregruppen som under risikovurderingen (del IV) fremkommer som mest relevant for om arten vil kunne medføre uheldige følger for biologisk mangfold, samt gi en kvalitativ vurdering av tilgjengelig dokumentasjon av disse spesifikke

egenskapene. Dersom informasjonsbehovet er forskjellig mellom ulike grupper av arter (f.eks. ulike slekter i samme familie) må dette fremgå av vurderingen.

Miljødirektoratet ønsker at risikoen for uheldige følger for biologisk mangfold skal vurderes ut fra et 50-års-perspektiv, eller fem generasjoner for arter med generasjonstid på mer enn 10 år. Dette tilsvarer det tidsperspektivet Artsdatabanken benytter. Dersom noen av artene vil være særlig påvirket av klimaendringer utover det angitte tidsperspektivet, skal dette angis men ikke inngå i vurderingen av risiko.

Dersom det er sannsynlig at en art vil ha negative effekter på økosystemtjenester, eller være spesielt påvirket av klimaendringer skal dette også framgå av vurderingen, men ikke inngå som en del av vurderingen av uheldige følger for biologisk mangfold. Dersom arten er CITES listet, eller det foreligger annen informasjon om artens status i dens naturlige habitat skal dette nevnes, men heller ikke gå inn i risikovurderingen.

Miljødirektoratet ønsker også at VKM rapporterer eventuelle krav til risikoreduserende tiltak som er spesifikke for landlevende snegler (utover de som fremgår av kap. V (krav om aktsomhet) og §25 (krav om merking ved innførsel) i forskrift om fremmede organismer). Forslag til risikoreduserende tiltak skal i så fall oppgis for å underlette evalueringen av fremtidige søknader og forvaltningen generelt.

Engelsk oversettelse av oppdraget:

Assessments of the risk of adverse impacts on biodiversity stemming from the import and keeping of terrestrial gastropod species

Background

Following the entry into force of the Regulations relating to alien organisms under the Norwegian Nature Diversity Act on January 1st, 2016, the Norwegian Environment Agency has received several requests for import of terrestrial gastropods intended for private indoor keeping .

The purpose of the Regulations relating to alien organisms is to prevent the entry and spreading of alien organisms that have, or could have, negative impact on the Norwegian nature diversity, including biodiversity.

As a basis for processing applications, the Norwegian Environment Agency needs assessments of the risk of adverse impacts on biodiversity stemming from the import and keeping of terrestrial gastropod species relevant for trade in Norway at this point.

Terms of reference

The Norwegian Environment Agency requests the Norwegian Scientific Committee for Food and Environment (VKM) to:

- I) Determine which species of terrestrial gastropods that are available for trade and relevant for domestic - hobby based - keeping in Norway.
- II) Assess the biotic and ecological properties (e.g. habitat, diet, behaviour) and abiotic tolerance limits (*i.e.*, in relation to humidity, pH and temperature) of terrestrial gastropod species that would dictate whether the species may or may not survive and spread in the Norwegian habitat if it were released or escapes.
- III) Assess the biotic and ecological properties (e.g. habitat, diet, behaviour) of terrestrial gastropod species, which would indicate whether they would have any negative impact on biodiversity, including the spread of pathogens, if such information is available.
- IV) Undertake an assessment of the risks of negative impacts on biodiversity in Norway stemming from the import and keeping of the terrestrial gastropods identified under part I of these terms. The risk assessment should be based on the biotic and abiotic properties emerging from part II and III of these terms.
- V) Provide a summary of which properties of terrestrial gastropods that emerged from the risk assessment (part IV) as most relevant for determining whether a species could have negative impact on biodiversity. Additionally, a qualitative analysis of the available literature for these properties should be provided. Also, if there are specific differences in the requirement for information between taxa (*i.e.*, between different genera within the same family), this should be included in the report.

The time frame for the risk assessments of adverse impacts on biodiversity should be 50 years, or 5 generations for organism with a generation time of more than 10 years. This is in accordance with the time perspective considered by the Norwegian Biodiversity Information Centre. If climatic changes are likely to influence the assessment of specific species in particular, beyond the given time frame, this should be stated, but not influence the risk assessment.

In cases where taxa are likely to affect ecosystem services or may be particularly affected by climate change beyond the specified time frame, this should be stated in the report. Furthermore, if a species is CITES listed, or if there is any known negative effects on biodiversity of the exporting country should be stated in the report. These factors should, however, not be included as a part of the actual risk assessment.

The Norwegian Environment Agency also requests that the Norwegian Scientific Committee for Food and Environment takes note of requirements for risk reducing measures specific to terrestrial gastropods (extending on the demands for general caution and labelling of animals for import, as specified in chapter V and §25 of the Regulations relating to alien organisms, respectively). If so, suggestions for risk reducing measures to eliminate the threat should be included in the report to aid in future evaluations on import management policies.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Bjarte Rambjør Heide
seksjonsleder

Esten Ødegaard
prosjektleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Klima- og miljødepartementet Postboks 8013 Dep 0030 OSLO